

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerpbesluit tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen
- principiële goedkeuring

Samenvatting

Op 11 februari 2022 wijzigde het Vlaams Parlement het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (het zgn. “logiesdecreet”) op een aantal punten. Eén van deze wijzigingen betreft de uitbreiding van het toepassingsgebied van het logiesdecreet met de jeugdverblijven en de opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van “Toerisme voor Allen”.

Door deze decreetswijziging dienen ook de uitvoeringsbesluiten van het logiesdecreet aangepast te worden, waaronder het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen (het zgn. “logiessubsidiebesluit”).

Met dit besluit wordt het zgn. “logiessubsidiebesluit” van 17 maart 2017 geactualiseerd en vervangen.

Deze aanpassingen houden rekening met de grote diversiteit van en binnen het toeristische logieslandschap en de nood om de sector – in functie van de logiesvorm – gericht en verschillend te kunnen ondersteunen voor bepaalde aankopen en werken.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

BELEIDSVELDEN: Toerisme

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevings- en taaladvies nr. 2022/351.

De Inspectie van Financiën heeft advies verleend over het ontwerpbesluit op 27 oktober 2022.

De Vlaamse minister bevoegd voor Begroting heeft akkoord verleend over het ontwerpbesluit op 24 november 2022.

Het adviescomité van het toeristische logies heeft advies verleend over het ontwerpbesluit op 26 oktober 2022.

2. INHOUD

Op 11 februari 2022 wijzigde het Vlaams Parlement het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (het zgn. “logiesdecreet”) op een aantal punten.

Eén van deze wijzigingen betreft de uitbreiding van het toepassingsgebied van het logiesdecreet met de jeugdverblijven en de opheffing van het “Toerisme voor Allen-decreet” (het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van “Toerisme voor Allen”).

Door deze decreetswijziging dienen ook de uitvoeringsbesluiten van het logiesdecreet aangepast te worden, waaronder het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen (het zgn. “logiessubsidiebesluit”).

Met dit besluit wordt het zgn. “logiessubsidiebesluit” van 17 maart 2017 geactualiseerd en vervangen.

Deze aanpassingen houden rekening met de grote diversiteit van en binnen het toeristische logieslandschap en de nood om de sector – in functie van de logiesvorm – gericht en verschillend te kunnen ondersteunen voor bepaalde aankopen en werken.

Inhoudelijke toelichting bij het ontwerpbesluit

Het voorliggende ontwerpbesluit en de uitgewerkte subsidieregeling werd in grote mate gebaseerd op het huidige “logiessubsidiebesluit” van 17 maart 2017.

Het ontwerp voorziet dat Toerisme Vlaanderen binnen de daartoe bestemde kredieten op zijn begroting, een investeringssubsidie kan toekennen aan erkende toeristische logiezen om gebouwen, installaties, inrichtingen en voorzieningen op te richten, uit te breiden of te moderniseren.

Net als onder het “logiessubsidiebesluit” van 17 maart 2017, richt de voorliggende subsidieregeling zich (opnieuw) uitsluitend op toeristische logiezen die (op grond van het logiesdecreet) erkend zijn door Toerisme Vlaanderen. Toeristische logies die niet erkend zijn op grond van het logiesdecreet kunnen geen logiessubsidieaanvraag indienen.

De voornoemde wijzigingen aan het “logiesdecreet” hebben tot gevolg dat ook jeugdverblijven voortaan als toeristische logiezen te beschouwen zijn. Overeenkomstig artikel 17, §2, van het wijzigingsdecreet behouden Toerisme voor Allen-erkende jeugdverblijven hun erkenning en comfortclassificatie op grond van het Toerisme voor Allen-decreet tot maximum drie jaar na de datum van de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet (eind 2025 met andere woorden).

Voor de jeugdverblijven die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit ontwerp erkend zijn op grond van het zgn. "Toerisme voor Allen"-decreet, wordt daarom een overgangstermijn voorzien. Zij worden, voor de toepassing van dit besluit, tot en met 31 december 2025, ook beschouwd als erkend conform het logiesdecreet.

Deze overgangstermijn van 3 jaar komt overeen met de overgangstermijn die werd voorzien voor de jeugdverblijven in (artikel 17 van) het wijzigingsdecreet van 11 februari 2022 en ook wordt voorgesteld in de ontwerpwijzigingen aan het zgn. "Brandveiligheidsbesluit toeristische logies".

De toekenning van de logiessubsidies gebeurt na een open oproepprocedure. Het voorliggende ontwerp voorziet in een grote mate van flexibiliteit om de modaliteiten van deze oproepen te bepalen.

Daarbij voorziet de Vlaamse Regering eerst en vooral in een duidelijk kader dat de essentiële elementen van de logiessubsidie regelt:

- Het maximale subsidiepercentage, namelijk maximaal 60% van de kostprijs van de aankopen en werken waarvoor een subsidie wordt toegekend;
- Het maximale subsidiebedrag per aanvrager, namelijk 150.000 euro;
- Een exhaustieve lijst van aankopen en werken die in aanmerking kunnen komen voor een subsidie. Het gaat hierbij over aankopen en werken die
 - o de veiligheid van het toeristische logies verhogen;
 - o het comfort van het toeristische logies voor de logerende toeristen verhogen;
 - o het kind- of familievriendelijke karakter van het toeristische logies verhogen;
 - o de toegankelijkheid van het toeristische logies voor personen met een handicap verhogen;
 - o nieuwbouw- of modernisering van of aan het toeristische logies;
 - o energiebesparende aankopen of werken;
 - o aankopen of werken die de duurzaamheid van het toeristische logies verhogen;
 - o één of meer beleidsdoelstellingen bereiken die zijn opgenomen in de beleidsnota of beleids- en begrotingstoelichting Toerisme.
- Welke aankopen of werken niet in aanmerking komen voor een subsidie. Het gaat daarbij meer bepaald over aankopen of werken
 - o voor private gedeelten (van het logies) die niet toegankelijk zijn voor logerende toeristen, voor restaurants en cafés (en andere vergelijkbare eet- en drankgelegenheden) die toegankelijk zijn voor een ruimer publiek dan de logerende toeristen
 - o voor aankopen en werken die al gedaan of uitgevoerd zijn voor de subsidieaanvraag.

Het maximale subsidiepercentage en het maximaal subsidiebedrag wordt in voorliggend ontwerp verhoogd ten opzichte van het logiessubsidiebesluit van 17 maart 2017 en wordt hiermee afgestemd op het aangepaste subsidiereglement voor sectorale investeringssubsidies van het Departement Cultuur, Jeugd en Media waar jeugdverblijven ook een subsidie kunnen aanvragen (het Besluit van de Vlaamse Regering over de regeling voor de toekenning van sectorale investeringssubsidies aan cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang).

Daarnaast krijgt de Vlaamse minister bevoegd voor het toerisme een delegatie om voor elk jaar

- binnen de voornoemde lijst van aankopen en werken te bepalen voor welke aankopen of werken een investeringssubsidie aangevraagd kan worden;
- de voornoemde aankopen en werken nader te omschrijven;
- de minimale kostprijs van de aankopen en werken te bepalen om in aanmerking te komen voor een investeringssubsidie. Deze kan desgevallend verschillen per subsidiabele uitgave;
- het subsidiepercentage en de maximale subsidie te bepalen. Deze kunnen desgevallend verschillen per subsidiabele uitgave maar zijn beperkt tot maximaal 60% en 150.000 euro (zie hoger);
- de subsidie-enveloppe te bepalen. Deze kan desgevallend verschillen per subsidiabele uitgave;

- binnen de voornoemde elementen te differentiëren in functie van het type toeristische logies. Hierdoor kan maximaal rekening gehouden worden met de bijzondere noden en de eigenheid van de verschillende logiestypes. Hierbij wordt in het bijzonder gedacht aan de specifieke situatie van de jeugdverblijven.

Binnen deze perken organiseert Toerisme Vlaanderen tenslotte elk jaar één of meer oproepen tot indiening van een subsidieaanvraag. Iedere oproep vermeldt:

- de subsidiabele uitgave (in voorkomend geval per type van toeristisch logies);
- de termijn waarin de subsidieaanvraag moet worden ingediend;
- het elektronische adres waar de aanvraag moet worden ingediend;
- het subsidiepercentage en de maximale subsidie (in voorkomend geval per subsidiabele uitgave en per type van toeristisch logies);
- de subsidie-enveloppe (in voorkomend geval per subsidiabele uitgave en type van toeristisch logies);
- de minimale kostprijs van de aankopen en de werken om in aanmerking te komen voor een investeringssubsidie (in voorkomend geval per subsidiabele uitgave en per type van toeristisch logies);
- de wijze waarop de investeringssubsidie wordt toegekend of herberekend (in voorkomend geval per subsidiabele uitgave en per type van toeristisch logies) (zie verder).

Aldus wordt voorzien in een flexibel systeem dat toelaat om snel in te spelen op veranderende beleidsprioriteiten en/of acute noden door externe omstandigheden. Hierbij kan bij wijze van voorbeeld verwezen worden naar de recente energiecrisis die een acute nood aan investeringen in energetische maatregelen veroorzaakte.

De uitvoering van de subsidieoproep, de toekenning en uitbetaling van de subsidies, en de opvolging en controle op de subsidies wordt toevertrouwd aan het agentschap Toerisme Vlaanderen. Voorliggend ontwerp legt hiervoor ook een duidelijk kader vast.

De subsidieaanvraag moet elektronisch worden ingediend via het digitale subsidieloket van Toerisme Vlaanderen.

Een subsidieaanvraag kan worden ingediend door zowel de eigenaar als door de exploitant van het toeristische logies (of, in voorkomend geval, zijn hiertoe aangestelde).

Wanneer de indiener van de aanvraag niet de eigenaar is, dient er aan de aanvraag een schriftelijk bewijs te worden toegevoegd dat de eigenaar akkoord gaat met de uit te voeren werken of dient het bewijs geleverd te worden dat de huurder het recht heeft de werken uit te voeren (met toepassing van artikel 7 van Boek III, Titel VIII, Hoofdstuk II, Afdeling 2bis van het Burgerlijk Wetboek houdende de regels betreffende de handelshuur in het bijzonder).

De aanvrager van de subsidie wordt uiterlijk binnen een termijn van 4 maanden na het verstrijken van de indieningstermijn door Toerisme Vlaanderen (elektronisch) op de hoogte gebracht van de beslissing inzake de toekenning van een subsidie.

In voorkomend geval vermeldt de beslissing de maximaal toe te kennen subsidie en de aankopen en werken die niet voor een subsidie in aanmerking komen.

De maximaal toe te kennen subsidie wordt berekend op basis van de ingediende kostenraming en offertes van de aankopen en werken die voor een subsidie in aanmerking komen.

Als wordt vastgesteld dat tijdens een oproep het geheel van de maximaal toe te kennen subsidies het bedrag van de voorziene subsidie-enveloppe overstijgt, dan wordt de maximaal toe te kennen subsidie pro rata herberekend rekening houdende met de voorziene subsidie-enveloppe.

De minister kan niettemin in de oproep een andere wijze bepalen waarop de investeringssubsidie in voorkomend geval wordt toegekend of herberekend,

Het maximaal toe te kennen subsidiebedrag (al dan niet herberekend) wordt vastgelegd op de begroting.

De aanvrager heeft 2 jaren tijd (na de beslissing over toekenning) om de aankopen of werken waarvoor de investeringssubsidie werd toegekend, te realiseren. Gebeurt dit niet dan vervalt de beslissing tot toekenning van de subsidie van rechtswege.

Toerisme Vlaanderen kan na een gemotiveerde aanvraag deze termijn wel verlengen met maximaal 2 jaar.

Uiterlijk 6 maanden na de realisatie van de aankopen of werken waarvoor een investeringssubsidie werd toegekend, moet de aanvrager zijn betalingsaanvraag indienen bij Toerisme Vlaanderen.

Deze betalingsaanvraag moet in één keer elektronisch worden ingediend via het digitale subsidieloket van Toerisme Vlaanderen en bevat minstens:

- de (kopieën van de) facturen van de aankopen en werken die voor een subsidie in aanmerking komen, niet aan Toerisme Vlaanderen werden bezorgd;
- een verklaring op erewoord over eventueel verkregen subsidies, premies en andere tegemoetkomingen voor de werken en aankopen die voor de subsidie in aanmerking komen van andere overheidsinstanties dan Toerisme Vlaanderen (met uitzondering van de belastingvermindering conform het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992).
Als bij een eventuele controle wordt vastgesteld dat deze verklaring op eer niet overeenstemt met de feiten, moet de exploitant of eigenaar van het toeristische logies, naargelang aan wie de investeringssubsidie is uitbetaald, het volledige bedrag van de investeringssubsidie terugbetalen.
- als de subsidieaanvraag binnen het toepassingsgebied van de de-minimisverordening valt : een verklaring op erewoord over alle de-minimissteun die de subsidieaanvrager heeft ontvangen tijdens het lopende boekhoudkundige jaar en de twee boekhoudkundige jaren die voorafgaan aan de betalingsaanvraag.

De subsidie zal in de meeste gevallen allicht niet als staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te kwalificeren zijn wegens het gebrek aan impact op de interstatelijke handel (rekening houdend met de geografische reikwijdte van de logies, het aantal buitenlandse gasten, het klein marginaal effect van de subsidie op de voorwaarden/omstandigheden van grensoverschrijdende investeringen of vestigingen in de logiessector). Als de subsidie toch als staatssteun zou kunnen worden gekwalificeerd, dan wordt dit ondervangen door de vereiste dat de subsidie enkel dan kan worden toegekend en vervolgens uitbetaald voor zover is voldaan aan de voorwaarden en modaliteiten van de de-minimisverordening, waardoor de subsidie van aanmelding bij de Europese Commissie is vrijgesteld.

Binnen uiterlijk 30 dagen na de ontvangst van de betalingsaanvraag, wordt de aanvrager door Toerisme Vlaanderen elektronisch op de hoogte gebracht van het bedrag van de subsidie dat effectief zal worden uitbetaald en van de aankopen en werken waarvoor een subsidie wordt toegekend.

Uiterlijk 30 dagen na deze kennisgeving (of wanneer de werken of aankopen aanleiding geven tot een aanpassing van de erkenning: uiterlijk 30 dagen nadat de werken en aankopen waarvoor een investeringssubsidie is toegekend, erkend zijn conform het logiesdecreet) betaalt Toerisme Vlaanderen de investeringssubsidie uit.

Het afleveren van deze erkenning kan namelijk soms langer duren dan de voorziene standaard uitbetalingstermijn van 30 dagen wanneer er bijvoorbeeld een brandveiligheidscontrole moet gebeuren.

Het bedrag van de subsidie dat effectief wordt uitbetaald, wordt berekend op basis van de ingediende facturen van de aankopen en werken waarvoor een subsidie wordt toegekend. Het bedrag van de subsidie dat wordt uitbetaald kan nooit hoger zijn dan het voormelde (en reeds eerder door Toerisme Vlaanderen meegedeelde en op de begroting vastgelegde) maximaal toe te kennen subsidiebedrag.

Om in aanmerking genomen te worden bij de berekening van het subsidiebedrag dat wordt uitbetaald, moeten de facturen:

- minstens een bedrag van 250 euro vermelden (btw niet inbegrepen);
- opgesteld zijn op naam van de eigenaar of de exploitant van het toeristische logies, naargelang wie de aanvraag heeft ingediend, of het toeristische logies zelf.

De subsidie wordt uitbetaald aan de eigenaar of de exploitant van het toeristische logies, naargelang wie de aanvraag heeft ingediend, op voorwaarde dat hij op het moment van de uitbetaling nog de eigenaar of exploitant van het toeristische logies is en het toeristische logies (en de werken en aankopen waarvoor een investeringssubsidie wordt toegekend) erkend zijn op grond van het logiesdecreet.

Het ontwerp geeft de mogelijkheid aan Toerisme Vlaanderen om de volgende controles uit te voeren:

- een eventuele controle ter plaatse om na te gaan of de werken en/of aankopen waarvoor een subsidie wordt aangevraagd niet zijn verricht, uitgevoerd of aangekocht vóór de datum van de aanvraag;
- het eventueel opvragen van de nodige attesten en keuringsbewijzen of het uitvoeren van een controle ter plaatse om na te gaan dat de aankopen en de uitgevoerde werken waarvoor een subsidie wordt uitbetaald, voldoen aan de desbetreffende reglementeringen;
- een eventuele controle ter plaatse om na te gaan of – zonder toestemming van Toerisme Vlaanderen – de bestemming van de aankopen of de uitgevoerde werken niet is veranderd in de loop van een termijn van 5 jaar die ingaat op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de subsidie is uitbetaald voor de aankopen of werken.

Dezelfde controle kan ook gebeuren in het kader van het verstrengd toezicht op subsidies of andere controle- of auditactiviteiten door de Vlaamse Overheid daarvoor aangeduide ambtenaren.

Tot slot regelt het ontwerp ook de inwerkingtreding en – zoals eerder reeds vermeld – toepasselijke overgangsmaatregelen.

De voorliggende aangepaste subsidieregeling treedt in werking op 1 januari 2023, samen met de wijzigingen aan het logiesdecreet en de inkanteling van de jeugdverblijven hierin.

Met dit ontwerpbesluit wordt ook het huidige logiessubsidiebesluit van 17 maart 2017 opgeheven.

Logiessubsidies die werden toegekend op grond van de logiessubsidiebesluiten van 30 september 2011 en 17 maart 2017 worden niettemin afgehandeld overeenkomstig de bepalingen van deze respectievelijke besluiten.

De logiessubsidiebesluiten van 30 september 2011 en 17 maart 2017 blijven namelijk van toepassing op aanvragers die (met toepassing van deze besluiten) – uiteraard voor de inwerkingtreding van het voorliggende ontwerpbesluit – door Toerisme Vlaanderen in kennis zijn gesteld van de toekenning van een subsidie op grond van deze respectievelijke besluiten.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen de begroting 2023 van Toerisme Vlaanderen zal 5 miljoen euro worden voorzien voor de uitvoering van dit subsidiebesluit voor toeristische logies.

De begroting van Toerisme Vlaanderen voorzagt de afgelopen jaren afzonderlijk

- een budget van 1,5 miljoen euro voor deze logiessubsidies;
- een budget van 1,5 miljoen euro voor investeringssubsidies voor jeugdverblijven (op grond van het zgn. Toerisme voor Allen-decreet). Voor de oproep 2021 werd dit budget verhoogd tot 2,5 miljoen euro; voor de oproepen 2022 en 2023 tot 3,5 miljoen euro.

Doordat het toepassingsgebied van het logiesdecreet (en dus ook van deze aangepaste subsidieregeling) zal verruimen met de jeugdverblijven en het zgn. Toerisme voor Allen-decreet voor de jeugdverblijven zal opgeheven vanaf 2023, worden beide budgetten samengevoegd tot 5 miljoen euro.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 27 oktober 2022 (als bijlage).

Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor Begroting werd verleend op 24 november 2022 (als bijlage).

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing. Het voorstel en ontwerp heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

- aanvraag advies van de Raad van State (30 dagen)

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voornoemde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad

van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR